

Breu història del servei d'aigua potable i electricitat de la vila de Bellpuig

Jaume Torres i Gros

Antigament la vila de Bellpuig subsistia amb les seves pròpies aigües naturals que brollaven de les fonts de vora la població i dels pous de dins de les cases; de pous, n'hi havia un de gran i públic al centre de la població, donant el nom de plaça del Pou, avui Homenatge a la Vellesa (des de primers del segle XX fou tapat, amb la portada d'aigües i la construcció de noves fonts procedents del Canal d'Urgell). Dit pou estava situat entre l'ajuntament i el davant de la Procuradoria del Duc (edifici avui conegut com el Casal Parroquial).

A la vila, però, no hi faltà pas l'aigua, a excepció d'anys de molta sequera, donat que els seus senyors tingueren el privilegi sobre les aigües del riu Corb des del coll de la Portella (Ciutadilla) fins a la desembocadura al Segre. Això era el 1342; a partir d'aleshores Bellpuig obtingué l'aigua pels camps, els molins, horts, habitants i animals; aquests senyors cediren els seus drets a la vila l'any 1732 i aquesta els cedeix a la vegada a la Societat Canal d'Urgell l'any 1864.

Però no fou fins uns anys després que la vila decideix crear, l'1 de juliol de 1864, una Junta per abastir d'aigua potable Bellpuig, perquè fos més higiènica, per la qual cosa proposaren el 3 de setembre fer fonts públiques; els seus propòsits no donaren fruits fins el 21 d'octubre de 1895, amb l'acord de l'Ajuntament i la Junta d'Aigües Canal d'Urgell,¹ amb la bona entesa aprofitant la concessió gratuïta que es té del Salt que dóna sortida als molins propietat de Ramon Grau i de Geroni Montiu; s'arribà a aquest acord pel bé de la població, per abastir-ne d'aigua potable, a més a més de dotar la població de llum elèctrica, amb la força

1).- *Bellpuig i el riu Corb (Privilegi, drets, repartiments i plets)* pàg. 41. Torres i Gros, Jaume. Bellpuig, 1989.

que desenvolupava el citat salt en sortir dels molins i després d'haver carregat els seus motors. Argumenten que altres poblacions de la comarca ja en frueixen i que Bellpuig té la condició especial de les aigües del riu Corb, abans de traspasar-les a la Companyia del Canal, inaugurat l'any 1860. Per altra part l'invent de l'electricitat és del 1873.

El 1896 fou inaugurat un dipòsit d'aigües per a la vila, al carrer Orient, construït entre l'Ajuntament i la Junta Sindical del Canal d'Urgell, la Junta d'Aigües i Electricitat de Bellpuig, presidida pel batlle Antoni Bellart. Per la festa major de 1897 són inaugurades les conduccions d'aigua potable i de llum per a les cases de la vila. L'any següent, el 1898, s'inauguraren les noves fonts públiques.

Però fou l'any 1900, en què s'abastiren d'aigua la majoria de cases del municipi, conjuntament amb el fluid elèctric que proporcionava la nova turbina municipal. Se celebrà l'esdeveniment en la festa major fent braus a la plaça Sant Roc, improvisant un tancat amb carros i fustes; els toreros foren voluntaris locals ben coneguts: el Majordom i el Soques...

El sindicat general de recs Canal d'Urgell, companyia ubicada a Mollerussa, considerant la demanda de l'Ajuntament de Bellpuig, autoritza atorgar 50 litres diaris d'aigua per habitant de la vila, que com a propietaris de les aigües del riu Corb, abans de construir el canal d'Urgell, hi tenien dret (carta del 3-IX-1899, signada a Lleida pels senyors Gener Ventosa, Ramon Soldevila, Miquel Ferrer i Garcès i Manuel Miquel i Baix).¹

Solucionat el projecte de portar les aigües potables a la vila, si bé després de fer-se les instal·lacions pels carrers, així com també el nou clavegueram, el gran objectiu fou la llum. Es va fer la nova xarxa de fil d'aram pels carrers i la instal·lació d'una bombeta per casa.

L'any 1905 ja és solucionat el problema, la junta d'aigües i electricitat de Bellpuig dóna les condicions generals de subministrament i edita una pòlissa per als abonats; aquesta consta de quinze punts, segons el document.

En aquest any el preu d'un jornal diari era de 3'50 pessetes i 2'50 pels treballadors del camp. El posar una bombeta de llum costava unes 2'50 pessetes; el fil valia 0'20 cèntims el metre; un porta làmpades i rosca valia 1 pesseta; una pantalla, 1 pesseta, i si era esmaltada 1'50 pessetes.

El 1912 la junta és presidida pels senyors Agustí Trullols i Josep Felip i Farré. La junta garanteix el millorament de l'electricitat i facilita abundant aigua a les cases; de fet era l'Ajuntament qui féu els acords d'arrendar la llum i les aigües. El 1913, la presidència de la junta és a càrrec de Francesc Cosulleres, Agustí Fressinier i Felip Minguella. El 1916, de l'arrendament de les aigües i de

Póliza Núm. 90

Lámparas 5 Bujías 10 Ptas. 2 Mensuales

Junta de Aguas y Electricidad

DE

 BELLPUIG

Condiciones estipuladas para el servicio de alumbrado eléctrico entre LA JUNTA DE AGUAS Y ELECTRICIDAD y el abonado D. José Godoc.

Calle Hospital

Bellpuig 1 de Abril de 1906.

l'electricitat se n'encarrega el Sr. Agustí Fressinier, fins que, segons s'acorda el 15 de novembre de 1917, del fluïd elèctric passa a fer-se'n càrrec, per arrendament de part de l'Ajuntament, la Companyia Canadenca "Ebro Irrigation Light Power Co.", la qual el 1915 tenia feta la gran presa de Camarasa. La vila o Ajuntament l'arrenda per 3.320 pessetes l'any; a la vegada desapareix la junta d'aigües i electricitat de Bellpuig. El 1917 n'és representant de la companyia Claudio Baiget.²

El 1921 "La Canadenca" comença també a aportar nou fluid elèctric exterior per garantir i reforçar les necessitats de la vila, que cada dia en consumia més. El 19 de novembre de 1922 s'inaugura la central amb una potència de 6.000 quilovats a 120 volts.³

El 1924 es comença a il·luminar el carrer de la Font, com el primer i molt concorregut per anar a la font de Sant Antoni i convent de Sant Bartomeu; a la vegada l'Ajuntament procedeix a l'aflorament de les aigües potables per evitar pèrdues.³

ELECTRO-HARINERA
DE
JOSÉ ESQUIUS
—
BELLPUIG (Lérida)

2).- *Les entitats de Bellpuig al segle XX. Primera part (1900-1939)*, pàg. 9. Torres i Gros, Jaume. Bellpuig, 1994.

3).- Torres i Gros, Jaume. *Història de Bellpuig dins el principat de Catalunya*. Bellpuig, 1980.

El 1927 consta tenir Bellpuig la fàbrica Electro Farinera que, moguda per la força hidràulica, amb un salt de 100 H.P. que fa amb l'aigua del canal, fa funcionar tres turbines amb un alternador de 75 kw/hora, i donà corrent per abastir la dita fàbrica, i de les sobres fa llum pública per a Bellpuig i Preixana.⁴

L'Electro Farinera fa servir el salt privat dels molins, i dóna llum a les cases. El 1924 era conegut pel nom de "Los dos Amigos" i d'aquest passà a anomenar-se d'Àngel Fontanet i, després, de Josep Esquiús. Passat el temps, vers el 1965, l'ús i subministrament del salt era exclusivament pel benefici propi de Ramon Besa, per la seva fàbrica de farina.

Amb l'arribada de la República, l'Ajuntament de la vila de Bellpuig féu un acord entre Elèctrica Baiget, SA, central de Bellpuig, i Hidro-Elèctrica del Segre, SA, domiciliada a Barcelona, per garantir-ne el fluid elèctric per la vila; en aquesta ocasió l'Ajuntament edita un llibret de 21 articles, "Ajuntament de Bellpuig copia dels plecs de condicions facultatives i econòmiques per l'arrendament del subministre de Fluid Elèctric de la vila aprovades per l'Ajuntament en sessió de data 8 de juny de 1933 i acceptades íntegrament per la C. Hidro Elèctrica del Segre, SA".

Passada la Guerra Civil es realitzaren altres acords similars, ara amb les Forces Hidroelèctriques del Segre, SA, societat creada el 1945. I aquesta es fusionà en altres acords amb les Forces Elèctriques de Catalunya, SA., empresa constituïda el 1951; anys després ens subministraria electricitat en exclusiva i fins l'actualitat, ja que té contracte i acords fets amb l'Ajuntament, indústries i particulars, en què li foren traspassats tots els drets de la xarxa elèctrica local.

4).- Bellpuig. "Turismo Ibérico", Catalunya. Barcelona, 1927, pàg. 6.

Ajuntament de Bellpuig

COPIA
DELS
PLECS DE CONDICIONS

facultatives i econòmiques
per l'arrendament del
subministre de

Fluid Elèctric de la Vila

aprovades per l'Ajuntament
en sessió de data vuit de
Juny de mil nou cents
trenta tres i acceptades
integrament per la

C.º Hidro Elèctrica del Segre
S. A.

Tip. R. Saladrigues - Bellpuig
1934

CONDICIONS FACULTATIVES

Article 1. El concessionari usdefructuarà durant el temps de la concessió la Central Elèctrica, dependències, maquinària i utillatge de que es compona segons es detalla en l'anexe n.º 1, així com també del material que constitueix la xarxa distribuïdora a alta i baixa tensió de la població, juntament amb les subestacions de transformació, edificis i instal·lacions detallats en l'anexe n.º 2.

Art. 2. El concessionari vindrà obligat a conservar i reparar en bon estat, amb arreglo a les bases següents, tots els edificis i instal·lacions per a poguer proveir d'energia elèctrica els serveis d'enllumenament públic, i d'enllumenament, força i calefacció als serveis particulars sense limitació de cap mena.

Art. 3. El concessionari podrà, mitjançant l'aprovació de la Corporació Municipal, substituir l'utilatge mecànic i elèctric de les estacions transformadores i Central Elèctrica, a fi d'obtenir un major rendiment de treball, quedant subjectes les noves instal·lacions a les mateixes prescripcions que les primitives. El material vell que sigui reposat de nou quedarà de propietat del concessionari.

Art. 4. Les línies elèctriques d'alta potència i les de la xarxa distribuïdora es reformaran en un temps de dotze mesos a comptar des del dia primer de Gener de mil nou cents trenta quatre, a base de que tots els conductors siguin de coure electrolític i seccions fixades en el reglament d'instal·lacions elèctriques de 27 de Març de 1919, (Gaceta 3 d'Abril) i de manera que les pèrdues de tensió i la densitat de la corrent així com la qualitat dels suports i aïlladors no excedeixin les màximes i mínimes tolerades en el referit reglament.

Art. 5. El concessionari disposarà en les línies de la xarxa distribuïdora de baixa tensió d'una fase destinada a enllumenament públic amb el voltatge corresponent de 125 vols.

Art. 6. El servei d'enllumenament públic es refereix a l'enllumenament dels carrers, places i jardins de la Vila, essent de compte del concessionari la conservació i reparació del material necessari, àdhuc de les bombetes elèctriques.

Art. 7. El concessionari quedarà obligat a conservar i reparar pel seu compte la línia derivada que proporciona força motriu a l'estació, elevadora d'aigües potables de la Vila.

Art. 8. El concessionari ve obligat a subministrar a la població el servei d'enllumenament públic i el fluid necessari amb bombetes de trentados bugies de filament metàl·lic i a la mateixa distància actual. Però si les necessitats de la població exigeixen la col·locació d'alguna altra llum a la mateixa distància que'ls anteriors, el concessionari ve obligat a fer-ho. L'Ajuntament podrà obligar al concessionari en les festes extraordinàries que es puguin celebrar a posar bombetes de 100 bugies a la plaça del Parc, de la República, del 14 d'Abril, i carrer d'Homenatge a la Vellea, en el ben entès que aquest extraordinari solament podrà exigir-se exclusivament en dites festivitats.

Art. 9. El concessionari ve obligat a subministrar fluid a les dependències municipals i edificis públics en nombre de dos cents cinquanta kilowats mensuals, l'excés es computarà a raó de 0'20 pesetes kilowat.

Art. 10. El concessionari tindrà completament en disposició de prestar el servei comprés en aquestes bases per tot el dia abans de començar la vigència d'aquest contracte.

Art. 11. El servei a particular no podrà fer-se en altra forma que per mitjà de comptadors, segons les tarifes consignades en el plec de condicions econòmiques, mitjançant les condicions fixades en el Reglament vigent d'instal·lacions elèctriques receptores de 29 de Novembre del 1919 i per la verificació de comptadors i regularitat en el subministrament d'energia elèctrica de 19 de Març del 1931.

Art. 12. El concessionari vindrà obligat a atendre totes les demandes de llum i força que li siguin fetes per veïns de la Vila dins del càsc de la població i fins a cinquanta metres de radi de les línies i sempre que tinguin les instal·lacions en deguda forma. Dos anys abans de finalitzar aquest contracte, el concessionari queda en el dret de

servir o no força motriu a un nou abonat, sempre que aquest sobrepassi de 25 HP.

Art. 13. Els serveis elèctrics de Bellpuig quedaran subjectes a l'inspecció municipal que es podrà practicar anyalment, o sempre que el municipi ho cregui convenient. Les inspeccions seran de caràcte ordinari i extraordinari. Les ordinàries són aquelles que podrà fer anyalment l'Ajuntament durant el mes de Desembre. Les despeses que aquestes ocasionin seran pagades en la forma següent: Cent cinquanta pessetes el concessionari i el demés ho pagarà l'Ajuntament. Les inspeccions extraordinàries es faran sempre que l'Ajuntament observi una deficiència en el servei, ja sigui falta de fluid elèctric, minva de voltatge en la llum, o deficiència en alguna instal·lació que impedeixi prestar un bon servei. Abans de fer la inspecció de caràcter extraordinari, l'Ajuntament mitjançant duplicat escrit, notificarà a l'arrendatari l'oportuna queixa i el seu raonament, per que en un plaç prudencial posi esmena al suposat defecte. Si l'empresa fes cas omís de l'avís, l'Ajuntament nomenarà un tècnic especial perquè estudiï la suposada deficiència, i si de la inspecció resulta ésser cert l'al·legat per l'Ajuntament, les despeses ocasionades per la visita de l'Enginyer i demés que hi hagi seran pagades pel concessionari. Cas contrari, ho seran per l'Ajuntament. Si l'arrendatari no està conforme amb el dictamen tècnic fet per l'Enginyer de l'Ajuntament, resoldrà l'afer el Cap de Serveis d'inspecció elèctrica de la Província, pagant les despeses de tot, el qui resulti culpable segons dictamen de l'esmentat Enginyer.

Art. 14. El concessionari ve obligat a subministrar força motriu per l'estació elevadora d'aigües potables de la població (Casa de bombes) durant setze hores diàries per una potència efectiva de 10 HP.

Art. 15. Com la Central elèctrica del Municipi, té una capacitat de producció molt limitada, l'arrendatari té l'obligació ineludible de proporcionar el fluid necessari per deixar sobradament dotat el servei de fluid de la Vila, i a l'efecte tindrà de manifestar les fonts de producció d'energia de que gaudeixi per abastir les necessitats de la població.

Art. 16. Les forces que podriem dir-ne temporals, perquè solzament treballen una temporada cada any, seran contractades particularment i el concessionari ve obligat a servir les que no rebassin de 30 HP. al preu de 0'35 pessetes kilowat. Els motors que treballin per temporada i tinguin una potència major de 30 HP. queda el concessionari lliure de servir-los o no, segons la seva pròpia conveniència.

Art. 17. El concessionari no podrà cobrar cap dret d'acometida als veïns que ja tinguin l'empalme efectuat.

Les acometides noves pagaran a raó de dotze pessetes per iluminar i vint i cinc pessetes per la força motriu.

Article adicional. Desitjós l'Ajuntament de portar la llum a les cases de camp de SEANA ALTA, fa avinent que aital efecte s'haurà de construir una línia elèctrica amb tres fases de 5.000 vls. d'alta tensió amb estació transformadora perquè dites cases gaudeixin de bona llum.

Es considerarà un mèrit preferent per adjudicar el concurs, a l'arrendatari, que vulgui fer l'esmentada millora i accepti a l'ensem aquest concurs donant les mateixes garanties tècniques i econòmiques que qualsevolga altre concursant.

Condicions econòmiques

.....

Art. 1. L'obertura de plecs es farà el dia i hora que oportunament s'anunciarà a les Cases Consistorials de Bellpuig, sota la Presidència del Sr. Batlle o persona en qui delegui, i amb assistència dels Srs. Regidors, i Secretari de l'Ajuntament.

Art. 2. La licitació es subjectarà al tipus següent: A) Enllumenament públic completament gratuït d'acord amb el plec de condicions facultatiu. B) Enllumenat de les dependències de l'Ajuntament i edificis públics, completament gratuït fins a dos cents cinquanta kilowats mensuals, computant-ho mes per altre a raó de 3.000 kilowats a l'any. C) Força motriu per pujar l'aigua al dipòsit de la part alta de la població, completament gratuït d'acord amb el plec de condicions facultatiu.

Hidro Elèctrica del Segre S. A.

Domiciliada a Barcelona

TARIFES a base de comptador, quedant suprimit el tant alçat; aprovades per l'Excm. Sr. Governador de la província de Lleida, a 9 de Juny de 1926, segons informe del Sr. Verificador Oficial de Comptadors i Junta Provincial d'Abasts.

PER AL SUBMINISTRE DE LLUM ELÈCTRICA

Preu: 0'60 ptes. Kilowat-Hora

CONSUM MÍNIM, 4 KILOWATS MENSUALS

Per al SUBMINISTRE DE FLUID ELÈCTRIC DESTINAT A FORÇA MOTRIU

Capacitat del motor en caballs	CONSUM MESAL		Preu per Kilowat	Preu per Kilowat
	Kilowats		Pessetes	d'excés del consum mesal Pessetes
1	De 1 a	100, a	0'35	0'25
2	De 1 a	200, a	0'35	0'25
3	De 1 a	300, a	0'35	0'25
4	De 1 a	400, a	0'35	0'25
5	De 1 a	500, a	0'35	0'20
7'5	De 1 a	750, a	0'32	0'20
10	De 1 a	1000, a	0'30	0'18
15	De 1 a	1500, a	0'28	0'15
20	De 1 a	2000, a	0'265	0'14
25	De 1 a	2500, a	0'25	0'13
30	De 1 a	3000, a	0'235	0'12
40	De 1 a	4000, a	0'22	0'11
50	De 1 a	5000, a	0'21	0'10
75	De 1 a	7500, a	0'20	0'09

Amb aquesta tarifa queda establert també un CANON de 3 pessetes per caball o fracció de caball i més sobre tota la potència suscrita o instal·lada, deduint-se mensualment el canón equivalent a un caball per cada grup de cent kilowat-hores gastats.

Art. 3. Les proposicions es faran en plec tancat i amb la següent inscripció. «Proposició per a prendre part al concurs d'arrendament de la Central eléctrica, xarxa distribuïdora i proveïment de fluid a Bellpuig.» La proposta es farà de la següent forma: (No es transcriu per no interessar). Ademés declara el sota-signant que està conforme en complir totes les obligacions i en acceptar íntegrament tots els pactes estipulats en els esmentats plecs de condicions facultatives i econòmiques.

En un temps de vuit dies després d'obrir els plecs es farà l'adjudicació definitiva del concurs, retornant-se el dipòsit provisional dels que no resultin adjudicatàris.

La forma de millorar el concurs és reduint els tipus de les tarifes establertes en les bases anteriors i l'aportament de les màximes garanties per complir les mateixes.

Art. 4. La fiança definitiva serà de cinc mil pessetes que dipositarà l'adjudicatàri en metàl·lic en valors de l'Estat o Generalitat al tipus de pignoració oficial al Banc d'Espanya en caixa municipal o bé en la Depositària de l'Ajuntament.

Art. 5. L'Adjudicatàri donarà començament als treballs de reforma que calgui per a prestar un bon servei a la població, el mateix dia de començar la vigència d'aquest contracte i estaran acabats un any després de la presa de possessió. Les esmentades reparacions i instal·lacions es faran subjectant-se al tipus de prioritat següent: En el primer trimestre de l'any es farà les instal·lacions i reparacions de línees d'alta tensió i estacions transformadores i posar les palomilles i altres suports per instal·lar la xarxa de distribució.

En el segon trimestre del mateix any farà i arranjarà les línees generals de distribució d'energia. En el tercer trimestre del mateix any arranjarà totes les *acometides* de la població. En el quart i últim trimestre del mateix any es faran les instal·lacions i arranjaran totes les demás xarxes que faltin per a completar l'excelent servei elèctric a la Vila. Encara que l'arrendatari faci les reparacions no podrà interrompí el servei, que deurà donar-lo el dia primer de Gener del 1934.

Art. 6. Als efectes de fer les reparacions que cregui convenient l'arrendatari podrà treure la força durant un diumenge al matí de cada mes, però el temps màxim que estarà la Vila sense fluid serà el de sis hores. Amb un cas de força major i mitjançant l'oportú permís de l'Alcaldia l'Arrendatari podrà treure la força altres festes al matí, però pro-

curarà enllestir quan abans l'averia, als efectes de perjudicar el menys possible als abonats per la falta de fluid.

Art. 7 Els rebuts que posarà al cobrament dels abonats l'arrendatari de les instal·lacions del Municipi diran en el seu encapçalament el següent: «Elèctrica concessionària del subministre de fluid de l'Ajuntament de Bellpuig. Després podrà dir si li p'au el nom de la C.^a o particular que exploti el servei.

Art. 8 L'Ajuntament no autoritzarà a altra persona o Entitat distinta del concessionari, l'instal·lació de noves línies elèctriques o xarxes per a la distribució d'electricitat en aquesta Vila que no sigui subterrània i amb el pagament de tots els impostos que per la llei estigui autoritzat el Municipi per cobrar.

Art. 9 El concessionari podrà transferir a qualsevol Entitat o persona que sigui solvent a judici de l'Ajuntament els drets derivats d'aquest contracte mitjançant prèvia aprobació de la Corporació Municipal. Cas de cessió de tots els drets i obligacions fixades en aquest contracte quedaran en vigor els mateixos.

Art. 10 En compensació de les condicions del Present concurs l'adjudicatari quedarà eximit de tota classe d'arbitris, drets i tasses, i contribucions especials que imposi l'Ajuntament als serveis elèctrics de la Vila.

Art. 11 Durant la vigència d'aquest contracte, les faltes comeses de caràcter lleu per l'arrendatari seran penyorades amb multes de vint i cinc pessetes, les que es faran efectives de la fiança a la depositària de l'Ajuntament. Ingressada una multa a la caixa Municipal, l'arrendatari en el plaç de vuit dies deurà completar la fiança.

Art. 12 Per interrupció del servei podrà rescindir-se el contracte a excepció dels casos de força major degudament justificada. S'enten per força major les vagues, aldarulls públics, etc. etc., i les detallades en el plec de condicions d'Obres públiques n.º 2 i 4 de l'Article 18. L'Ajuntament donarà tot l'ajud moral i material per impedir el robatori de fluid.

Art. 13 L'Ajuntament s'obliga a fer constar en els respectius pre-supostos Municipals les consignacions econòmiques precises per atendre els compromisos que en aquest contracte es contrauen.

Art 14 L'adjudicatari s'obliga a formalitzar contractes de treball amb els obrers en els que s'estipularà la duració del contracte, llur denúncia o suspensió i nombre d'hores diàries de treball i preu de jornal.

Art. 15 La vigència d'aquest contracte serà per lo menys de quinze anys, o sigui des de primer de Gener de mil nou cents trenta quatre a primer de Gener de mil nou cents quaranta vuit i si finida aquesta darrera data no es denunciï el mateix en un any per endavant per qualsevol de les dos parts contractants, es considerarà prorrogat per un altre any i aixís succesivament.

Art. 16 Adjudicat el concurs en forma reglamentària i arribada la data de l'instal·lació per l'empresa adjudicatària s'alçarà inventari de tot el material i automaticament aquesta prendrà possessió de tot, començant-se a prestar servei d'acord amb l'estipulat en les bases publicades en aquest concurs.

Art. 17 L'incompliment d'aquestes bases sense causa justificada donarà lloc a que l'Ajuntament excepte els casos de força major, dongui per rescindit el contracte, amb pèrdua de la fiança corresponent i de les millorès i instal·lacions fetes per l'Arrendatari. L'adjudicatari respon amb la fiança depositada de cinc mil pessetes, dels perjudicis que pugui ocasionar per l'incompliment del contracte.

Art. 18 El rematant es sometrà a les Autoritats i tribunals de la jurisdicció de Bellpuig, per a conèixer i resoldre totes les qüestions que es derivin d'aquest contracte.

Art. 19 Seran de compte de l'adjudicatari totes les despeses motivades pel present concurs, com son: anuncis, drets reals i honoraris del Notari que ha de formalitzar el contracte, així com també tots els impostos de l'Estat que estan en vigor i els que en el succesiu es pugui fixar, i les cargues financeres presents i futures que imposi l'Estat per l'Explotació de l'indústria i al ensems els honoraris de l'Enginyer per l'inspecció i treballs preliminars per posar en marxa el servei.

Art. 20 Al finalitzar aquest contracte totes les instal·lacions fetes a la via pública, Central elèctrica del Municipi i estacions del transformació (excepte els transformadors posats per l'empresa) quedaran de propietat del Municipi inclús les millorès, sense que l'arrendatari pugui alegar cap dret de propietat ja que les instal·lacions fetes, al finalitzar el present contracte quedaran automaticament de propietat del Municipi.

A l'ensems l'arrendatari deurà deixar la Central Hidroelèctrica del Municipi per el menys en les mateixes condicions que l'hagi trobada segons constarà en l'inventari fet aital efecte.

Art. 21 Aquest contracte s'enten fet tenint en compte el dispo-

sat en la llei de 14 de febrer del 1907 sobre protecció a l'indústria Nacional i disposicions complementàries.

En sessió de l'Ajuntament de data vuit de Juliol de mil noucents trenta tres va esser aprovada una proposició incidental que copiada íntegrament diu: «L'Elèctrica Baiget S. A. per motius que hom racionalment no pot capir ha presentat un recurs previ de reposició demanant la revocació de l'acord de l'Ajuntament de data 20 de Juny de 1933, en el que s'acordà treure a concurs l'arrendament de subministre de fluid elèctric a la Vila de Bellpuig. No té de preocupar a l'Ajuntament l'aspecte jurídic d'aquesta qüestió ja que per endavant pot dir-se, que els Tribunals de lo Contenciós-Administratiu davant de les desencertades al·legacions i la falta de raonament que fa l'Elèctrica Baiget S. A. tenen forsosament de fallar l'assumpte a favor de l'Ajuntament, per esser així de estricta justícia, però, si bé jurídicament no ens hem de preocupar, practicamente deixar plantejat un conflicte, que indirectament en toca les conseqüències l'Ajuntament, i aquest és, que pot donar-se el cas que havent-hi un recurs pendent, faci respecte i temor als futurs concursants el quedar-se l'arrendament de subministrament de fluid elèctric de la Vila, en especial tenint en compte les condicions quarta i quinta del plec facultatiu i econòmic respectivament, que el complir les mateixes representa un desembors de molts milers de pessetes per part del concursant. I si bé l'Ajuntament per coneixer a fons el problema i haver viscut amb intensitat el mateix, sab per endavant que l'acord de data 20 de Juny de 1933 i els plecs de condicions econòmiques i facultativess aprovades en dits acords, són fermes i en justícia cap Tribunal pot derogar ni anul·lar els mateixos per estar estrictament dins de la Llei, aquesta seguretat que nosaltres tenim, tal volta no serà suficient garantia, mirat sota el punt de vista del futur concursant que sols tindrà en compte l'esmerçament de pessetes per complir les clausules esmentades, i havent-hi un recurs pendent no voldrà acudir al concurs, amb el que quedaria el mateix, desert, ço que perjudicaria greument els interessos de la Corporació i dels Vilatans de Bellpuig. Per tant encara que previament faig constar que les peticions i el recurs de l'Elèctrica Baiget S. A. per injustes no ens han de preocupar, fora convenient, per evitar que quedi el concurs desert prendre els acords següents:

Primera: Adhuc i tenir la certesa per èsser així de justícia de que el recurs Contenciós-Administratiu que amb el previ de reposició ha

iniciat l'Elèctrica Baiget S. A. s'ha de fallar pel Tribunal competent a favor de l'Ajuntament ja que s'impugna l'acord prèis en data 20 de Juny proppassat el que està dins de la legalitat, com es demostrarà, l'Ajuntament deixa provisionalment en suspens l'aplicació de les clàusules quarta i quinta dels plecs de condicions facultatives i econòmiques aprovades en l'esmentada sessió, als efectes que no siguin un destorb pels futurs concursants.

Segona: Adhuc i la suspensió de les clàusules abans esmentades l'arrendatari deurà donar el servei elèctric a la Vila desde el primer de Gener de 1934 en forma que no perjudiqui dit servei, el que no podrà ésser pitjor que el que avui es ve prestant.

Tercera: A comptar des del dia que el Tribunal competent sigui fallat el recurs Contenciós (si aquest es formalitza) que ha iniciat amb el previ de reposició l'Elèctrica Baiget S. A. i en termini d'un any, les instal·lacions elèctriques de la Vila deuràn posar-se estrictament en les condicions estipulades en les clàusules suspeses de una forma provisional en l'acord número 1 d'avui, tornant a regir íntegrament totes les clàusules dels plecs de condicions una vegada estigui resolt pel Tribunal Contenciós el recurs pendent esmentat.

En sessió extraordinària de l'Ajuntament de data 28 de Juliol del 1933 s'adjudicà provisionalment el concurs a la Hidro-Elèctrica del Segre la que accepta íntegrament el plec de condicions econòmiques i facultatives en la forma que s'ha copiat.

En sessió extraordinària de data 5 d'Agost del 1933 s'adjudicà definitivament el concurs a l'esmentada Societat.

En sessió ordinària de data 25 d'Abril del 1934 s'acordà per unanimitat de l'Ajuntament acceptar la donació de mil pessetes de Hidro-Elèctrica del Segre S. A. que promet fer anualment a l'Ajuntament durant els quinze anys del contracte.

L'Ajuntament acordà per unanimitat destinar les mil pessetes esmentades a indemnitzar el cànion que per força motriu venen pagant els industrials de la Vila.

La indemnització la farà l'Ajuntament cada semestre vençut contra la presentació de llurs rebuts pels industrials esmentats.

I per a general coneixement dels veïns de la Vila s'ha acordat imprimir, a Bellpuig a vinticinco d'Abril de mil noucents trenta quatre.

L'AJUNTAMENT

Índex general

Llinatge dels Portolà	
Salvador Baró i Triquell	3
Documents sobre la fabricació d'un orgue per a l'església parroquial de Bellpuig (1686-1688)	
Josep M. Llobet i Portella	17
La Inquisició, del testimoni a l'acció, la moderació i l'abús	
Ramon Miró i Baldrich	21
Estructura laboral i aspectes socials de Bellpuig en els anys 1575-1577	
Josep M. Planes i Closa	53
Breu història del servei d'aigua potable i electricitat de la vila de Bellpuig	
Jaume Torres i Gros	75

2

Gasto de la cartua
de Maria Artera
1771. m. l. 1/2
1771. m. l. 1/2

○ it

Ja
Ja
Ja
Ja

Gasto de fer venir nat.
is bruxot
1771. m. l. 1/2
1771. m. l. 1/2

○ it

Ja
Ja
Ja
Ja

Il·lustració portada: Monument a Gaspar de Portolà, de Jaume Perelló.
 Damunt: Detalls dels albarans de pagaments en el judici de Maria Artera.

Edita: Associació d'Amics de la Plana d'Urgell. - Apartat 20 - 25250 Bellpuig - Països Catalans

© els autors.

Dipòsit Legal: L. - 444 - 2000

Impremta SALADRIGUES - Font, 7 - Bellpuig.